

VISITA

SVENSK BESÖKSNÄRING

SVENSK BESÖKSNÄRING

Verksamhetsberättelse

2025

Innehåll

- 03 Rapport från Visitas regioner
- 07 Anna Wallén, Carl Johan Swanson
- 08 Peter Thomelius, Torbjörn Granevärn
- 09 Thomas Jakobsson, Stefan Lundin
- 10 Sara Nordström, Jonas Siljhammar
- 11 Evenemang 2025

FOTO OMSLAG: LISEBERG

Besöksnäringen - viktig på riktigt

Trots att många Visita-medlemmar hade ett ekonomiskt tungt 2025 och fortsatt kämpar i motvind hör vi nu allt fler och tydliga röster om att det har vänt och att 2025 tvärtom var ett mycket bra år, i flera fall till och med rekordbra. Det är en utveckling som inte bara ska nämnas i förbigående, den behöver framhållas. För den visar på besöksnäringens unika styrka: Förmågan att resa sig och till och med expandera även när omvärlden skakar. Nu ser vi tecken på att denna positiva rörelse inte bara fortsätter, utan tilltar i kraft.

Kraft är också något som finns i Visitas politiska arbete. Under året har vi bland annat fått besked om att det föråldrade matkravet äntligen försvinner. Det är en förändring som har potential att bli den viktigaste reformen för besöksnäringen på decennier. Det handlar inte bara om borttagandet av ett hinder – det är ett kvitto på att envishet och kunskap i påverkansarbetet kan förändra regelverk som länge hindrat branschens utveckling.

Vi välkomnar också sänkningen av arbetsgi-varavgifterna för unga – men vi nöjer oss inte där. Ska denna reform på riktigt bana väg för ännu fler unga in i våra verksamheter måste den permanentas och breddas. Branschen behöver långsiktiga villkor och tydliga spelregler.

Samtidigt är det viktigt att inte blunda för de hinder som fortfarande finns. Att inte inkludera mat på restaurang i den sänkta matmomsen riskerar att skapa onödigt

regelkrångel och underminera delar av den styrka vi nu ser växa fram. Och de skärpta reglerna för arbetskraftsinvandring påverkar kompetensförsörjningen på ett sätt som gör det ännu svårare att bedriva verksamhet inom besöksnäringen. Det här är frågor som inte försvinner av sig själva – de kräver fortsatt tryck, fortsatt argumentation och fortsatt samlad kraft. Det är vårt ansvar att driva dem vidare.

Låt mig dock avsluta med något jag beskrev redan i förra årets verksamhetsberättelse. När omvärlden präglas av oro och avstånd behövs platser där människor möts, där trygghet och gemenskap får växa, där samtal uppstår och där skratt bär.

Besöksnäringen är mer än en ekonomisk motor. Den är en temperaturmätare på vårt samhälle – och en påminnelse om vad som gör ett samhälle levande. Vi skapar självklart arbetstillfällen, skatteintäkter, tillväxt och utveckling. Det är vi dock inte ensamma om. Runt om i Sverige bidrar tusentals företag i hundratals branscher med just detta. Men det är bara besöksnäringen som har som idé att också skapa mening, möten, kultur och gemenskap. Det är viktigt på riktigt.

Fredrik Reinfeldt, ordförande Visita

Rapport från Visitas regioner

VISITA SÖDRA

Även om det ekonomiskt varit ett tufft år för många av Visita Södras medlemmar rymde 2025 också ljusglimtar. En sådan var gårdsförsäljning av alkohol som blev laglig från den 1 juni.

Gårdsförsäljningen har på kort tid blivit ett viktigt inslag för att öka tillväxten för besöksnäringen i stort, framför allt i glesbygden, säger Visita Södras ordförande Stina Porsgaard.

– Det är oerhört positivt för medlemmar som driver vingårdar, liksom för hela besöksnäringen. Det ger en möjlighet att utveckla både produkten och upplevelsen, vilket skapar fler arbetstillfällen. Den som besöker någon av gårdarna kommer också bo på hotell och äta på andra restauranger, så det ger fina effekter för hela området. Dock uppfattas den obligatoriska aktiviteten i samband med köp som väldigt byråkratisk och vi arbetar för en förändring av detta, förklarar hon.

Förutom den traditionsenliga politikermiddagen har det även genomförts många aktiviteter och medlemsmöten i olika delar av regionen. Årsmötet på Skissernas Museum i Lund hade rekordmånga deltagare och dialogmötet som hölls i Astrid Lindgrens värld genererade stort intresse hos politikerna. För att ytterligare vässa kompetensen inom politisk påverkan begav sig styrelsen i somras till politikerveckan i Almedalen.

– Det gav oss mycket i form av bra möten och seminarier. Vi passade också på att knyta en hel del nya kontakter, minns hon.

Visita Södra har, liksom tidigare år, bekostat delar av medlemmar- nas deltagaravgifter för Visita- Akademiens utbildningar. Engage-

Beskedet om att gårdsförsäljning av alkoholdrycker tillåts i Sverige kom 2024 och under 2025 blev det ett viktigt inslag för att öka tillväxten för besöksnäringen.

**Stina
Porsgaard**

manget för att höja kompetensen för både ägare och medarbetare har varit mycket högt.

– Ju mer vi utbildar vår personal desto mer professionella och lönsamma blir vi och kan då driva utvecklingen av besöksnäringen och anställa fler. Vi delar även ut stipendier för att gynna kompetensutvecklingen. Många vill till exempel utbilda sig till sommelier och då kan vi gå in med delfinansiering via våra stipendier.

De Visita-certifierade utbildningarna är ett annat led i att öka kompetensen i branschen. Drottning Blankas Gymnasieskola i Helsing-

borg var den första skolan i landet att bli certifierad (2022) och sedan dess har listan med skolor fyllts på i stadig takt.

– Vi ser att intresset för utbildningarna och då även söktrycket har ökat. Där har certifieringarna utan tvekan haft en stor betydelse för både skolorna och branschen.

2025 gick även de första eleverna ut lärlingsutbildningen till kock på yrkesvux i Malmö, vilket är den första vuxenutbildningen att bli certifierad av Visita. Initiativet blev lyckat och i mars 2026 är det dags för nästa kull av nytillkomna kockar att kliva ut i yrkeslivet.

VISITA VÄSTRA

För Visita Västra har regelbunden politikerdialog och välbesökta medlemsmöten präglat 2025. Året inleddes med en politiker-middag som lockade rekordmånga riksdagsledamöter där fokusfrågan var slopadet av matkravet.

Ordförande Eva Dunér konstaterar att det varit ett år färgat av en orolig omvärld där medlemmar upplevt både toppar och dalar.

– Den stora utmaningen har varit lönsamheten och då inte minst kopplat till de skenande inköpspriserna som framför allt drabbat restaurangerna hårt. Sänkningen av arbetsgivaravgiften för unga är en fråga som vi drivit under året och som är väldigt bra, men det är mindre lyckat att den är tillfällig. Vi behöver långsiktiga åtgärder, säger hon.

Trots ett stort antal konkurser, inte minst till följd av kvarstående

skatteskulder från pandemins anståndsregler, rymde året även flera positiva besked i frågor som Visita drivit. 2025 var till exempel året då hotelltillståndet slopades och den så kallade dansbandsmomsen sänktes från 25 till 6 procent medan gårdsförsäljning blev tillåten för småskaliga producenter.

– Vår region har många mikrobryggerier så det var ett väldigt positivt besked. En annan fråga som fått stort utrymme i Göteborg handlar om reglerna för uteserveringarnas konstruktioner som lett till en intensiv diskussion om bristfälligt företagsklimat.

Förutom den årliga politikermiddagen i Stockholm, som i år hölls på Haymarket by Scandic, har även större politikerdialoger genomförts i Skövde och i Jönköping liksom löpande politikerdialoger i bland annat Värnamo, Borås och Trollhättan. Uppskattade mötesformatet "Fredagar på Farellis" fortsatte att samla både medlemmar och politiska företrädare medan årets

Eva Dunér

höstmöte blev fullsatt på rekordtid. 200 medlemmar samlades på Tyrolen, Liseberg.

– Vi är väldigt stolta över att medlemsantalet fortsätter öka och det allt större intresset från politikerna att medverka på våra aktiviteter, säger Eva Dunér.

En fortsatt hård nöt att knäcka för branschen är kompetensförsörjning. För att möta medlemmarnas behov har en hel del fokus lagts på Visitas certifiering av gymnasieskolan och vuxenutbildningarna. I regionen finns nu certifierade utbildningar i Herrljunga, Alingsås, Kungsbacka och Borås. Under året certifierades också den första vuxenutbildningen i Uddevalla.

– Vi ansvarar även för två stipendiefonder som verkligen har gjort skillnad för människor. Ett nytt stipendium för 2025 innebär att tio personer får en stor del av kostnaden för sin sommelierutbildning betald av stiftelsen, berättar Eva Dunér.

Caroline Cederblad

VISITA STOCKHOLM & GOTLAND

Med regelbundna medlemsbesök i stad, skärgård och på landsbygd har region Stockholm och Gotland ytterligare ökat sin närvaro. Dessutom har de fått sin första certifierade gymnasieskola – och fler är på gång.

En geografiskt väl sammansatt styrelse har varit av stor betydelse för den starka räckvidden under året, liksom de många initiativen. På Gotland har till exempel "Besöksnäringen i fokus" etablerats i samarbete med Gotlands förenade besöksnäring. Vid två tillfällen fick medlemmar möjlighet att mötas och utbyta erfarenheter.

– Att vår närvaro ökat är väldigt betydelsefullt, att vi kan lyfta viktiga frågor och vara en relevant partner för företagen. Vi får inte heller glömma Almedalen, en vecka då både politiker och medlemmar

är på plats i Visby och där vi fick ett starkt genomslag för frågan om att skrota matkravet, säger ordförande Caroline Cederblad.

En annan stor fråga för turistmagneterna Stockholm och Gotland 2025 var den föreslagna turistskatten, en avgift som skulle betalas av resenärer och som Visita menar skulle skada näringen. Både regionalt och centralt har kritiken kommunicerats till beslutsfattare.

2025 blev även det första året som en skola certifierades i regionen. Tumba gymnasiums restaurang- och livsmedelsprogram var först ut och ytterligare tre skolor i Stockholm befinner sig i certifieringsprocessen.

Föreningen har också genomfört ett omfattande program av aktiviteter i form av medlemsmöten, nätverksfrukostar, mötesplatsen Morgonmål liksom tematräffar om Avtal 25, trygghet, myndighetsdialog och infrastruktur. Den årligen återkommande Visita Stockholm

Gotland Summit hölls på Maxim Stockholm och lockade hela 300 medlemmar.

– Det är en väldigt rolig tillställning där kollegor och medlemmar ges möjlighet att nätverka under lättsamma former. Det är väldigt berikande och ett event vi ständigt arbetar med att förbättra.

I samband med summiten lyftes även Årets unga branschstjärna, ett stipendium som 2025 delades ut till hela sju stipendiater, varav tre från Gotland.

– Rent allmänt är alla priser som delas ut en vitamininjektion för hela branschen. Det finns otroligt många duktiga unga som utgör vår framtid och priset har förstås en stor betydelse även på individnivå. Det är en unik möjlighet att fira insatserna som görs.

2025 markerar även Caroline Cederblads första år som ordförande.

– Då får man också ställa alla dumma frågor, vilket är bra. Jag ska försöka behålla den nybörjarandan, säger hon.

Foto: Beatrice Graalheim

Visita Mellersta höll sitt årsmöte på Vildmarkshotellet i Kolmården.

VISITA MELLERSTA

Under året har ytterligare två gymnasieskolor certifierats i region Visita Mellersta. Ett färskt mötesinitiativ har också tillkommit. Det ger nya möjligheter att förstå medlemmarnas behov och informera om Visitas arbete.

För Visita Mellersta har slopandet av matkravet varit en stor och viktig fråga under året som passerat. Nästa stora utmaning är den önskade sänkningen av matmomsen på restaurang och inte bara i butik.

– Sedan har det också pågått diskussioner om sänkta arbetsavgifter för unga, vilket är ett väldigt bra beslut, men där vi vill se en permanent sänkning. Besöksnäringen är en stark integrationsmotor och det är få branscher som kräver så lite arbetsmarknadsinsats för att sätta folk i jobb. Det är någonting som borde premieras, menar ordförande Johan Larson.

Han berättar vidare att det märks att riksdagsvalet kommer närmare, inte minst är det ett högre tryck

Johan Larson

från politiker som vill komma ut på studiebesök hos företagen.

– Sedan har vi våra politiker-middagar i början av året som är superviktiga för att vi ska få fram vårt budskap. Dialogen vi har kring till exempel matkravet är betydelsefull och vi märker hur vi blir hörda. Det finns ett intresse av att lyssna på oss, konstaterar han.

Ett nytt – och väldigt uppskattat – initiativ under 2025 har varit att styrelsen i samband med sina möten har genomfört företagsbesök hos medlemmar i regionen. Det har gett möjlighet att på plats lyssna in medlemmarnas tankar och samtidigt berätta om Visitas arbete både lokalt och regionalt. Det är ett arbetssätt som ska fortsätta utvecklas för kommande år, säger han.

– Vi delar upp styrelsen så att de hinner med minst åtta besök och vi har under året besökt medlemmar i Örebro, Västerås och Uppsala. Det tar lite extra tid för styrelsen men samtidigt ger det så otroligt mycket. För vissa av våra medlemmar är det svårt att avsätta tid till medlemmöten och på det här sättet kan vi både informera och lyssna på deras behov. Det är väldigt positivt.

Det har även hållits krögardialoger i Västerås, Sälen, Borlänge och Falun. Och under årsmötet, som 2025 hölls i Kolmården, delades Hans Erik Börjeson-stipendiet ut för tolfte året i följd. De 30 000 kronorna, och äran, tillföll i år Louise von Bahr Rogstedt, försäljningschef på Svenska Kulturpärlor, och ska användas till kompetensutveckling.

– Allt fler har fått upp ögonen för stipendiet och vi får in väldigt kvalitativa ansökningar. Det är oerhört viktigt med kompetensutveckling och att kunna lyfta unga branschstjärnor, säger han.

Vilka är de stora utmaningarna inför nästa år?

– Kompetensfrågan är tyvärr ständigt aktuell. Det saknas medarbetare inom besöksnäringen och det behöver vi fortsätta arbeta med. Certifieringen av gymnasieskolor är ett jätteviktigt initiativ för att få ut fler i branschen.

Under 2025 certifierades ytterligare två skolor, den här gången i Eskilstuna och Katrineholm. Totalt finns nu sex certifierade gymnasieskolor i regionen.

VISITA NORRLAND

Lugnet, klimatet, norrskenet och tryggheten. Det är några av anledningarna till att allt fler turister hittade till Norrland 2025.

Ordförande Linda Frohm konstaterar att det var en jätteboom av framför allt utländska turister som sökte sig till landets nordligaste delar. I en osäker omvärld upplevs Sverige som tryggt samtidigt som klimatet får fler att åka hit när södra Europa drabbas av värmeböljor.

– Men det har även varit de stora kontrasternas år. Vi har besegrat inflationen men lågkonjunkturen har hållit landet i sitt grepp och en del av våra företag har kämpat med ett kärvt ekonomiskt läge, förklarar hon.

När hon ska sammanfatta vilka de stora frågorna varit under 2025 inleder hon med att nämna kompetensförsörjningen. Här är Visitas certifiering av gymnasieskolor

oerhört viktiga för att komma till bukt med problemen och det är någonting de jobbar intensivt med.

– Vi arbetar också hela tiden för att vi inom näringen ska bli mer attraktiva som arbetsgivare. Vi subventionerade till exempel utbildningar i arbetsrätt i regionen, som ett led i att skapa bra varumärken, berättar hon.

I en geografiskt väldigt stor region är en stark infrastruktur avgörande. Tillsammans med andra aktörer, som Svenskt Näringsliv, arbetar man med att skapa opinion i frågan.

– Trots det ökande intresset för att komma hit har Trafikverket fattat beslut om att halvera natttågstrafiken mellan Stockholm och övre Norrland, något vi ser med stor oro på. Det är också någonting vi har lyft vid flera tillfällen, bland annat under Norrskensdagen, säger Linda Frohm.

Norrskensdagen hölls i Umeå och arrangerades för tredje året. Inspiration har hämtats från Visitadagen

men med fullt fokus på den egna regionen.

– Det är en väldigt uppskattad dag där vi får tillfälle att visa vilka duktiga entreprenörer vi har. Vi fokuserar på frågor som är viktiga för våra medlemmar och delar ut stipendierna Årets norrsken och Årets norrlänning i besöksnäringen. Årets norrsken går alltid till en ung ledare och är ett sätt att visa att det går att göra karriär i branschen även som relativt ung.

I början av året hölls även politikermiddagen med beslutsfattare från regionen som sitter i riksdagen.

– Vi har alltid haft medverkande från alla de politiska partier som är representerade i Norrland. Även om man inte alltid håller med oss så lyssnar man och prioriterar att komma på middagen. Det ger väldigt mycket att få möjlighet att träffas under avslappnade former och att kunna ge vår bild av verkligheten, hur regler och lagstiftning påverkar oss, säger hon.

Linda Frohm

Norrskensdagen arrangerades av Visita Norrland för tredje året. Det är en uppskattad dag där duktiga entreprenörer får tillfälle att visa upp sig.

Framflyttade positioner

2025 var ett intensivt år för Visitas påverkansarbete – ett år fyllt av flera framsteg men också ett år då nya utmaningar att ta tag i dök upp. Visitas näringspolitiska chef, Anna Wallén, sammanfattar:

– Ansvariga politiker behöver få ständiga påminnelser om vilken roll besöksnäringen spelar och fortsatt kan spela för att bidra till att lösa samhällsproblem såsom arbetslöshet, utanförskap och integration. Dessutom har vi lagt mycket tid på att ta fram Visitas nya näringspolitiska program och prioriterade frågor inför valet.

Anna Wallén

Hon fortsätter:

– Politiskt har vi flyttat fram positionerna ytterligare. Som ett direkt resultat av Visitas långsiktiga påverkansarbete kommer matkravet att avskaffas, vilket kommer innebära nya möjligheter för våra medlemsföretag. Vi nådde dessutom en delseger med de sänkta arbetsgivaravgifterna för unga. Under 2026 kommer vi kämpa för att sänkningen av arbetsgivaravgiften blir permanent och för att sänkningen av moms på mat självklart ska gälla även den mat som serveras på restaurang.

– Andra prioriterade frågor inför valet är arbeidskraftsinvandringen, utökade serveringstider och höjt anslag till Visit Sweden. Dessutom fortsätter vi självklart kampen mot alla former av turistskatter och -avgifter. Sverige behöver mer turism – inte mindre!

Visita arbetar med påverkan på många olika sätt och genom flera kanaler.

– Vi har självklart en alltid pågående dialog, men anordnar också en rad aktiviteter. Vi bjuder in till politikermiddagar, seminarier och webinarier och tar med politiker ut på besök hos våra medlemsföretag. Dessutom gör vi stora satsningar på vår närvaro i Almedalen. Det är ett viktigt – och väldigt roligt – arbete. Och extra viktigt och roligt blir det under ett valår och när vi tydligt ser att våra insatser leder till konkreta resultat, avslutar Anna Wallén.

Riksdagsledamoten Lena Hallengren (S) lagade mat med kocken Tommy Myllymäki under Almedalsveckan 2025.

2025 var ett intensivt mediaår

Carl Johan Swanson

Visitas kommunikationschef Carl Johan Swanson sammanfattar 2025:

– Det roligaste med det här jobbet är att det är så brett. Ena dagen är målgruppen högstadieungdomar som vi försöker nå via samarbeten med influencers, annonsering på TikTok och Youtube samt inte minst Kockduellen som fortsätter att vara Sveriges största matlagningstävling för högstadiet. Nästa dag understödjer vi det politiska opinionsbildningsarbetet genom att bearbeta media med nyheter, statistik och åsikter. En tredje dag ligger fokus på att nå ut till våra medlemmar med nyheter och information genom sociala medier, där vi fortsätter att växa, eller via nyhetsbrev, event och hemsida.

– Under 2025 fortsatte vi att ha en mycket stor medial synlighet och jag hoppas och tror att det är en av anledningarna till de politiska framgångarna såsom beskedet att matkravet ska avskaffas och att arbetsgivaravgifterna för unga sänks. Vi lyckades också nå ut väldigt brett med nyheter kring hur kompetensbehovet ser ut framöver.

Vad präglade annars kommunikationsåret 2025?

– 2025 var ju ett avtalsår och det ställer självklart höga krav på oss som har till uppgift att se till att medlemmarna får den information de behöver för att göra rätt. Det var också året då vi tog stora steg på AI-området och byggde ut koncepten "Världens jobb" och "En karriär, tack" med såväl sådana verktyg som med fler berättelser och filmer från det som är motsatsen till AI, det vill säga verkligheten, säger Carl Johan Swanson.

– Dessutom lade vi mycket tid och kraft på att modernisera vår hemsida, bland annat med ett nytt och mer pedagogiskt inloggat läge och en ny inloggningslösning som är gemensam med Svenskt Näringsliv. Den underlättar för våra medlemmar att hitta rätt information.

Vad ser du fram emot 2026?

– Valåret! Då ska vi genom möten, media, kampanjer och sociala medier se till att sätta Visitas prioriterade frågor högt upp på agendan och förhoppningsvis se till att sänkningen av arbetsgivaravgifterna för unga permanentas och att det är samma låga moms på all mat, oavsett var den avnjuts, avslutar Carl Johan Swanson.

Uppåt för utbildningar

Peter Thomelius, Visitas chef för kompetensförsörjning, ser tillbaka på ett händelserikt år.

Succén med att kvalitetssäkra utbildningar har fortsatt och under 2025 certifierades hela tio utbildningar. Det gör att det numera är närmare 40 utbildningar som certifierats och dessutom har ytterligare en lång rad påbörjat den omfattande och ofta upp emot 15 månader långa processen. Dessutom fortsatte utvecklingen där intresset för besöksnäringens utbildningar, Hotell och Turism samt Restaurang och Livsmedel, går upp generellt, men extra mycket på de utbildningar som valt att kvalitetssäkra sig.

– Det är förstås jätteroligt att vi kan se en så tydlig effekt, säger Peter Thomelius.

Kompetensutmaningarna inom branschen är fortsatt stora:

– Under året slutförde och redovisade vi den parts-gemensamma kompetensundersökningen. Den var och kommer fortsätta vara ett viktigt underlag för oss i en mängd olika sammanhang, inte minst i diskussioner med politiker, skolor och huvudmän kring näringens kompetensbehov. Extra kul är att undersökningen dessutom fått mycket medial uppmärksamhet. Ju fler som får reda på hur situationen och behovet ser ut, desto bättre, säger Peter Thomelius.

Hur ser egentligen situationen ut för besöksnäringen på kompetensförsörjningsområdet?

– Jag uppfattar nog att färre medlemmar än tidigare har akut brist på personal, men behovet av utbildad personal är enormt. Kompetensundersökningen visade att det de närmaste tre åren kommer saknas hela 137 000 medarbetare i branschen och det gör såklart att allt arbete vi lägger ner på de här delarna känns väldigt meningsfullt. Utöver allt annat vi gör har vi från Visitas sida dessutom ökat vår regionala närvaro och kan på så sätt ännu bättre påverka utbildningsutbudet. Att utbildningarna nu lockar fler så att det fylls på underifrån är väldigt positivt.

Något annat du särskilt vill lyfta från 2025?

– Som alltid vill jag också lyfta arbetet inom VisitaAka-demin. Under 2025 utbildade vi över 550 medarbetare och chefer inom besöksnäringen i allt från arbetsrätt till värdskap och försäljning. Vår utbildningsverksamhet är verkligen medlemsnytta när det är som bäst! Av samma anledning vill jag lyfta vårt mentorsnätverk som varje år för samman unga ledare inom besöksnäringen med mer rutinerade kollegor, allt för att deltagarna ska utveckla sig och sitt ledarskap på både ett personligt och professionellt plan, avslutar Peter Thomelius.

Peter Thomelius

Avtalsåret – ett styrkebesked

2025 var ännu ett år då det var dags för Visita att utföra sitt kärnuppdrag: Förhandla och teckna kollektivavtal för besöksnäringen. Visitas avtal innebär ett bättre och branschanpassat regelverk för medlemsföretagen. Visitas förhandlingschef Torbjörn Granevärn och hans kollegor på avdelningen för Arbetsrätt och förhandling har haft fullt upp:

– Under 2025 förhandlade och tecknade vi avtal med HRF, Unionen, Kommunal och Musikerförbundet. Förhandlingarna var i delar utmanande, men det är ett styrkebesked med avtal som följer industrins märke och som innebär en tydlig prioritering av de medarbetare som satsar, presterar och stannar i branschen. Det är viktigt för att skapa en ökad attraktivitet. Vi lyckades även få till större flexibilitet kring arbete på helger och tydligare regelverk för ordning och reda. En stor fråga i årets avtalsrörelse var det breda fackliga kravet på införande av mertidersättning, även detta landade på ett balanserat sätt i våra avtal.

Utöver avtalsförhandlingarna har Visitas erfarna arbetsrättsjurister under året hanterat ca 32 000 rådgivningssamtal till medlemsföretagen, biträtt medlemsföretag i omkring 350 förhandlingsärenden samt i elva domstolsprocesser.

Torbjörn Granevärn

– Det är tydligt att medlemmarna uppskattar hjälpen och den trygghet vi erbjuder, oavsett om det handlar om rådgivning, när vi företräder i förhandlingar eller agerar ombud i domstol. Visita finns där för medlemsföretagen både i förebyggande syfte och om det uppstår en tvist.

En annan del av servicen till medlemsföretagen är att tillhandahålla och genomföra utbildningar. Både allmänna och företagsbeställda i arbetsrätt, arbetsmiljö samt pension och försäkring.

– Utbildningarna är en viktig del av vår verksamhet och här verkar Visita för att höja den allmänna arbetsgivarcompetensen i branschen och därmed branschens attraktivitet. Utbildningsverksamheten skapar trygga chefer som kan leda på ett professionellt sätt. Vid utbildningstillfällena, 66 utbildningsdagar under året, får medlemmarna viktig kunskap, men också vi på Visita. De möjliggör dialog och diskussion med en lång rad olika medlemsgrupper och företag. Synpunkterna och erfarenheterna vi får till oss är centrala som grund när det är dags för till exempel nästa avtalsrörelse, avslutar Torbjörn Granevärn.

Vi går mot en ljusning

Att besöksnäringen har några tuffa år bakom sig är ingen hemlighet och något som Visitas chefsekonom Thomas Jakobsson och hans kollega Caroline Ehrenkrona, tydligt kunnat se i sina analyser och visat i sina återkommande rapporter under året.

– Inflationen sjönk visserligen under året, men konjunkturåterhämtningen var svag. För besöksnäringen var detta tydligast på restaurangsidan som hade det fortsatt tufft även under 2025. Inköpspriserna och hyrorna ökade i relativt normal takt, men från väldigt höga nivåer. Det var en liten ljusning i slutet av året, men som helhet blev det ännu ett år med rekordmånga konkurser, säger Thomas Jakobsson.

– På logisidan var 2025 ett år med normal tillväxt. Det är självklart väldigt glädjande men det är viktigt att kom-

Thomas Jakobsson

ma ihåg att Sverige, trots detta, halkar efter de övriga nordiska länderna, framför allt vad avser de utländska besökarna. Det är oroande inför framtiden och kräver åtgärder och politiska prioriteringar, inte minst i form av bättre infrastruktur och mer medel till marknadsföring.

Vad vill du annars särskilt nämna om 2025?

– 2025 var ett avtalsår och för att förhandlingarna ska vara konstruktiva och framgångsrika är det centralt att det ekonomiska underlaget är såväl gediget som korrekt. När det är flera avtal som ska förhandlas tar det självklart en hel del tid i anspråk. En avtalsrörelse blir lite av ett undantagstillstånd för vår avdelning.

Slutligen, hur ser du på den närmaste framtiden för besöksnäringen?

– På det stora hela bedömer jag att vi går mot en ljusning. På logisidan tror jag på ytterligare förbättringar jämfört med 2025. Glädjande nog ser vi nu en ljusning även på restaurangsidan och att restaurangbesöken ser ut att öka. Samtidigt finns en risk att den positiva trenden bryts under våren, eftersom sänkningen av matmomsen inte inkluderar maten som äts på restaurang. Att restaurangbesöken blir relativt dyrare är ett mörkt moln som glider in över branschen, avslutar Thomas Jakobsson.

”Men Sverige halkar efter de övriga nordiska länderna, framför allt vad avser de utländska besökarna.”

Hårt jobb för viktiga förändringar

2023 avskaffades danstillståndet och 2024 togs beslut om att avskaffa hotelltillståndet. 2025 fortsatte i samma riktning när beslutet kom om att tillåta gårdsförsäljning av alkoholdrycker och besked gavs att det så kallade mat- och kökskravet i alkohollagen ska tas bort.

Visitass chefsjurist för branschjuridik, Stefan Lundin, sammanfattar:

– Vi har jobbat så länge med alla dessa frågor. Det är viktiga förändringar som kommer spela stor roll för många företag. Det är dessutom viktiga symbolfrågor som visar en politisk vilja att förbättra förutsättningarna för besöksnäringen.

Men arbetet är långt ifrån över:

– Det finns fortfarande flera delar i alkohollagen som är rejält föråldrade. Till exempel behöver lagstiftningen kring förberedda drinkar, ”rumsservering” och servering från minibar på campingplatser moderniseras.

Precis som tidigare år har en hel del handlat om hyresfrågor och serveringstillstånd för Stefan och hans kollegor på avdelningen:

– Hyresfrågorna har varit fortsatt många och har dominerat bland de över 3 400 råd som vi gett medlemsföretag under året. Jag är stolt och glad över att

våra skickliga jurister bland annat har bidragit till ungefär 25 miljoner kronor i hyresbesparingar för våra medlemmar i år i de ärenden de har bistått.

Även frågor om serveringstillstånd är fortsatt vanliga. De är särskilt viktiga för många medlemmar och är dessutom ganska krångliga ibland. Det har också skett en ökning av antalet frågor kopplade till bokningar och liknande samt ett ökat antal ärenden i Visitass ansvarsnämnd.

– Vi är alltid redo att stötta medlemsföretagen när det behövs och vi hjälper mer än gärna till – oavsett om det bara handlar om allmänna frågor eller ett konkret ärende.

Stefan Lundin

25 miljoner

Så många kronor i hyresbesparingar för medlemmarna bidrog Visitass jurister med under 2025.

Över 80 fler medlemsföretag

Även under 2025 präglades besöksnäringen av ett utmanande ekonomiskt läge med många konkurrer i branschen. Trots detta gjorde Visita ett starkt medlemsår med ett tydligt fokus både på nyvärkning och på att behålla befintliga medlemmar. Under året ökade antalet medlemsföretag med över 80, vilket visar att behovet av trygghet, stöd och branschgemenskap är stort när tiderna är osäkra.

– Vi vet att vårt erbjudande ger trygghet och stöd när det är tuffa tider. Dessutom möjliggör kollektivavtalet ytterligare flexibilitet jämfört med att stå utan. Medlemskapet innebär också en kvalitetsstämpel och bidrar till långsiktig stabilitet för företagen. Kollektivavtalen och den juridiska stödverksamheten som Visita erbjuder fortsätter att vara centrala delar av vårt erbjudande till medlemmarna, säger Sara Nordström, marknadschef på Visita.

– När många medlemsföretag kämpar med ekonomin är det extra viktigt att vi gör vad vi kan för att stärka

Sara Nordström

medlemsnyttan och bidra till lägre kostnader. Under året har vi därför haft ett starkt fokus på att förhandla fram nya och förbättrade medlemsförmåner. Vi har till exempel upphandlat både nytt försäkringsbolag och ny försäkringsmäklare till vår företagsförsäkring, vilket har resulterat i bättre villkor till lägre premie för våra medlemmar.

Visita har även även upphandlat en ny tjänst som hjälper medlemsföretag att sänka sina elkostnader. Tjänsten lanserades i början av 2026 och är ytterligare ett exempel på hur Visita arbetar aktivt för att stärka företagens lönsamhet.

– Sist men inte minst har vi fortsatt vårt arbete med att nå ut bredare i branschen och anordnat flera aktiviteter för företag som ännu inte är medlemmar. Syftet är att visa på vår kunskap och de konkreta fördelarna med medlemskap – inte minst i tider när många företag behöver extra stöd, avslutar Sara Nordström.

Ett hektiskt år

Jonas Siljhammar, vd för Visita, hur vill du sammanfatta 2025?

– 2025 var ett år med flera olika ansikten. Många företag slet fortfarande med lönsamheten samtidigt som det gick betydligt bättre för andra. Nu hoppas vi verkligen att det vänder för hela näringen!

För Visita som organisation präglades året självklart till stor del av avtalsrörelsen. Att förhandla och teckna kollektivavtal är en av Visitas kärnuppgifter och de år den äger rum tar det mycket tid och kraft från hela organisationen. Det var dessutom ett hektiskt år på den politiska arenan och vi nådde framgångar i frågor vi arbetat med länge, som till exempel matkravet och de sänkta arbetsgivaravgifterna för unga.

– För oss som arbetar på huvudkontoret i Stockholm var det såklart också en stor sak att vi bytte lokaler. Förvisso ingen lång flytt, men jag är verkligen glad att

det blev så bra och att vi nu har både billigare och mer ändamålsenliga lokaler.

Vad tror du om besöksnäringen och Visita under 2026?

– Jag är säker på att 2026 blir ett utmärkt år för besöksnäringen! För Visitas del är självklart valåret viktigt. Vi har haft stora framgångar de senaste åren och målet är att det ska fortsätta så och att våra frågor kommer högt upp på agendan. Fler behöver inse besöksnäringens betydelse och potential!

Det här är din sista verksamhetsberättelse som vd på Visita, hur vill du sammanfatta de här över åtta åren?

– Oj, var ska man börja? Jag har mött så väldigt många fantastiska människor under de här åren. Att vara vd på Visita och ha ansvaret att tala för alla våra medlemmar och arbeta för deras bästa har varit oerhört givande och det roligaste jobb jag haft. Självklart sticker pandemiåren ut och under den perioden var det emellanåt väldigt tungt, men även då var det faktiskt väldigt givande. Allt blev inte precis som vi ville med stödsystem, restriktioner och annat men det märktes verkligen att vi gjorde skillnad.

Vad är du mest stolt över?

– Det är nog trots allt det arbete hela organisationen, inklusive jag själv, lade ner under pandemin. Men det finns också mycket annat: Att Visita har vuxit, alla politiska framgångar, succén med våra certifierade skolor och självklart allt löpande arbete. Alla 100 000-tals rådgivningssamtal, alla miljoner vi bidragit med i hyresbesparingar för våra medlemmar och mycket, mycket mer.

– Jag vill verkligen rikta ett varmt tack till alla medlemmar, kollegor och alla andra jag mött under de här åren.

Siffror i fokus under Visitadagen

Maximteatern i Stockholm fylldes till sista plats när 450 medlemmar från hela landet möttes på Visitadagen 2025. Från scenen avhandlades bland annat besöksnäringens ekonomiska förutsättningar av en panel med Petter Stordalen (Strawberry), Nordeas chefekonom Annika Winsth och bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa (M).

Systrarna bakom Sabis blev Årets kvinna i besöksnäringen

Utmärkelsen "Årets kvinna i besöksnäringen" tilldelades systrarna Caroline Cederblad och Madeleine Brehmer, styrelseordförande respektive vd, och tredje generationens ägare av Sabis. I motiveringen stod bland annat:

"Genom att våga gå före och överbrygga traditionella branschgränser har pristagarna breddat och utvecklat sitt 150-åriga företag till att i dag vara en inspiration för hela näringslivet."

Uwe Löffler tog plats i Visitas Hall of Fame

Uwe Löffler, vd för Ligula Hospitality Group, valdes in i Visitas Hall of Fame. Han fick det ärofyllda priset för sina många år i besöksnäringen där han de senaste 25 åren framgångsrikt drivit och utvecklat sin egen verksamhet.

Digital säkerhetsdag

I december samlade Visita närmare 200 deltagare till en digital säkerhetsdag med fokus på de ökande säkerhetsutmaningar som företag i branschen möter. Bland talarna fanns representanter från Svenskt Näringsliv, Svensk Handel, SSF Stöldskyddsföreningen och Polismyndigheten. En företagarpanel med Scandic, Stureplansgruppen och Leksand Resort delade praktiska erfarenheter av hur säkerhetsarbete kan stärkas i vardagen.

Framåtblickande förtroenderåd

Under två dagar i september samlades huvudstyrelse samt fem regionstyrelser till årets Förtroenderåd i Stockholm. Fokus låg på Visitas näringspolitiska program inför kommande valår, status i avtalsförhandlingarna och erfarenhetsutbytet mellan regioner och medlemmar.

De vann Kockduellen

Ella Frölander och Anabelle Teikari från Innovitaskolan i Helsingborg tog hem guld i riksfinalen av Kockduellen och kan nu titulera sig "Sveriges bästa högstadiekockar". Framgångsreceptet bestod av vårrullar fyllda med baljväxtfärs och honungsstekt spetskål, serverade med asiatisk sallad och hemgjord sweet chilisås. Duon vann i hård konkurrens från 7 000 tävlande från hela landet.

– Det känns helt otroligt, det här var superkul, säger Ella Frölander.

Gymnasie-SM i Umeå

Sedan 1995 har elever som går tredje året inom hotell och turism- samt restaurang och livsmedelsprogrammen bjudits in att medverka i Visitas tävling Gymnasie-SM. Årets upplaga ägde rum i Gastronomiprogrammets lokaler på Umeå universitet och sammanlagt 36 elever deltog. Vinnare i Servering: Elliot Weber och Cornelia Karlsson, Sturegymnasiet i Halmstad. Hotell & Turism: Hanna Rosén och Nellie Axner, Drottning Blankas gymnasieskola i Helsingborg. Kök: Alma Knez och Nora Pålsson, Sturegymnasiet i Halmstad.

Visitas styrelse 2025

Övre raden från vänster: Peter Jangbratt, Tess Waern, Caroline Cederblad, Joacim Johansson, Linda Frohm, Fredrik Höglund. **Mellersta raden från vänster:** Johan Larson, Susanna Ståhl, Christer Fogelmarck, Kent Ly, Sadoo Iskandarani, Jonas Siljhammar. **Nedre raden från vänster:** Elisabeth Haglund, Stina Porsgaard, Lena Kempe, Fredrik Reinfeldt, Eva Dunér, Sunniva Fallan Röd.

VISITA

SVENSK BESÖKSNÄRING